TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published Daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office Seventh and Commercial St., Opposite Post Office.

Post Office Address:
TOVERI, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen, Geo. Gratchef.

Phone: Office 365, Editorial Dep't 832

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Sosialidemokraattien kaksinaamaisuus

Suomen sosialidemokraattinen sanomalehdistö ajoi suurella rummunpärinällä valtiollisten vankien armahdusasiaa ja heidän edustajaryhmänsä kävi eduskunnassa sen johdosta näennäisesti ankaraa taistelua jarrutuksineen ja muine "demokraattisine" valtiollisine keinoineen. Tunnettua on tämän "taistelun" laiha saavutus — mitään todellista valiollisten vankien amnestiaa ei tullut, vaan jonkinlainen merkityksetön "armoatynkä". Kaiken aikaa tämän taistelun kestäesä epäiltiin sosialidemokraattien pelaavan kieroa kaksinaamaista peliä joukkojen pimittämiseksi, ja nyt on ilmennyt seikkoja, jotka vahvistavat nämä epäilykset tosiksi. On nimittäin toteutunut, että alkuperäinen laajempi amnestiaesitys tuli hyljätyksi sosialidemokraattien ansiosta, pienellä viattomalla tempulla.

Eräässä työväen kokouksessa, joka pidettiin Espoossa, kiinnitettiin nimittäin huomiota siihen seikkaan,että kahdeksan sosialidemokraattista edustajaa oli poissa silloin kun armahdusasia oli esillä. "Suomen Sosialidemokraatissa" referoitiin kokouksen menoa ja huomautettiin edellämainitusta seikasta sillä vaatimuksella, että selvityksen saanti pidetään tarpeellisena. Suomen Sosialidemokraatti selvittääkin asian sitten sillä tavalla, ettei kukaan käsitä selvitystä ja myöntää, että "joitakin sosialidemokraatteja oli matkoilla tai oli heillä muita välttämättömiä esteitä." Tämän tunnustuksen johdosta kirjottaa muuan vankiluolassa viruva työläinen Suomen Työmiehessä seuraavalla valaisevalla tavalla:

Mitä olivat nuo välttämättömät esteet ja kenellä niitä oli? Sen jättää S. S. mainitsematta. Meille olisi sen tietäminen suurimerkityksellinen. Eikä ainoastaan meille, mutta vieläpä omaisillemmekin sekä Suomen työtätekevälle luokalle. Sillä armahduskysymys ei ole enää yksinomaan vain poliittisten vankien vapauttamiskysymys, vaan on se yhä kiinteämmästi muodostunut myöskin yhdeksi päivän polttavista suuntakysymyksistämme.

Jo pitemmän aikaa meillä on ollut vaistomainen tieto tai epäilys siitä, etteivät sosialidemokraattimme aja armahduskysymystä täysin **rehellisesti** ja tositarkotuksella, vaan että se on ohjelmistossa **vain joukkojen suosion tavottelemista varten.** Jo Tarton rauhanneuvottelujen aikana tämän epäilyksemme julkitoimme. Silloin se tosin torjuttiin muka aiheettomana. Kun eduskunta myöhemmin hyväksyi rauhan, niin hyväksymisen yhteydessä useat tunnetut sosialidemokraatit lausuivat ilonsa siitä, kun rauhankysymyksen yhteydessä saatettiin "amnestiakysymys onnelliseen ratkaisuunsa." Taasen olimme ymmällä, koska käsiimme joutuneessa rauhansopimuksen 35 artiklassa ei sanottukaan sitä, mitä Voionmaa ja Ryömä y. m. olivat uskotelleet. Silloin ajattelimme, että rauhansopimukseen sisältyy joku "salainen" sopimus, jota ei tahdota päästää ennenaikojaan julkisuuteen. Ja tätä ajatustamme tukivat eräät edustajat vierailumatkoilla käydessään.

Voiton kaikesta vie sosialidemokraattien viimeisen "amnestiataistelun" aikuinen menettely. Eräässä pääkirjotuksessaan S. Sosialidemokraatti koetti uskotella lukijoilleen ja meille vangeille, että hallituksen ehdotus sisältää vapautuksen kaikille, joiden tuomio on kaikkine alennuksineen 8 vuotta. Sittemmin se selitää että heidän lakivaliokunnassa tekemänsä välitysehdotus, rajan korottaminen 8 v. 12 vuoteen, hylättiin. Nyt kumminkin selviää, että eduskunnan istunnossa äänestettäessä maalaisliittolaisen edustaja Kärjen 12 vuotta tarkottavasta ehdotuksesta, on 8. sos.-dem. edustajaa ollut poissa. Siitä huolimatta tuo ehdotus sai 81 ääntä 82 vastaan.

Miten olisi käynyt, jos nuo 8 edustajaa olisivat olleet mukana äänestyksessä? Silloin olisivat vankiloista vapautuneet kaikki 12 vuoteen asti tuomitut. Se olisi tietänyt noin 150—200 vangin vapautumista ja silloin amnestialla olisi vasta saavutettu se kolmattasataa, josta pääministeri mainitsi.

Emme tällä tahdo sanoa sitä, että tuokaan tulos olisi ollut tyydyttävä. Kuitenkin se olisi ollut parempi kuin nyt saatu, joka todellisuudessa **ei vankina oleville merkitse mitään.** Siksipä meillä onkin oikeus kysyä, onko totta, että kyseessä olevasta istunnosta oli poissa 8 edustajaa? Ja jos on, niin me tahdomme tietää, keitä he olivat, sekä samalla: Mitkä olivat ne välttämättömät esteet, jotka pidättivät heitä edustajatoimensa täyttämisestä? Tämä kaikki sen johdosta, että säästyisimme kaikilta turhilta epäilyksiltä ja katkeroitumisilta. Vapaana olevat pitävät sitten kyllä huolen mitä moisille luottamustoimiensa laiminlyöjille on tehtävä. Me vain haluaisimme tietää: Ovatko nyt vankiloihin jääneet 9, 10, 11 ja 12 vuotiset vangit sosialidemokraattien vaiko porvarien vankeina? Tähänastisten tietojemme perusteella pidämme itseämme sosialidemokraattien vankeina. Te olisitte voineet meidät vapauttaa, vaan **te ette tahtoneet.** Te sallitte edustajillanne olevan muita, yksityisiä "välttämättömiä" esteitä ennemmin kuin työskentelyn meidän kärsimyksiemme lopettamiseksi.

TRAKTORI KARJALAN TYÖVÄEN KOMMUUNILLE

Amerikan suomalaisen osuustoimintaväen järjestämät "Karjalan päivät" alkavat kesäkuun 24 päivänä ja kestävät heinäkuun 10 päivään saakka.

Tämän ajan kuluesa kerätään rahasto, jolla hankitaan ainakin yksi nykyajan mukainen traktori eli peltoveturi Karjalan Työväen Kommuunille.

Keräyksen on pannut alulle keskivaltioiden osuuskauppojen keskusliikkeen — Keskusosuuskunnan — toimeenpaneva komitea Karjalan Kommuunin tässä maassa olevan edustajan suostumuksella.

Keräys toimitetaan siinä mielessä, että Amerikan suomalainen osuustoimintaväki sekä kaupunkipaikoissa että maalaispaikkakunnilla, saa sen kautta tilaisuuden osottaa myötätuntoaan ja solidaarisuuttaan käytännöllisellä tavalla Karjalan työväen pyrkimyksille.

Mikään keino tällaisen myötätunnon osottamiseksi Karjalan tovereille tällä kertaa ei luonnollisesti ole sen suuremmasta merkityksestä kuin nykyajanmukaisen traktorin hankkiminen, jonka he voivat siellä asettaa raivaamaan peltojaan, muokkaamaan maataan ja vielä käyttää lukuisiin muihinkin tarkotuksiin. Karjalassa tätä traktoria voidaan käyttää joka hetki työläisten itsensä hyväksi; kukaan ei siellä pääse sillä kiskomaan voittoja toisten työstä, kuten tehdään uudenaikaisilla koneilla kapitalistisissa maissa.

Tämän lisäksi Karjalan toverit kipeästi kaipaavat kaikenlaisia nykyajan mukaisia koneita ja välineitä kaikesta laadusta. He ovat joutuneet aukaisemaan uuden yhteiskunnan uraa maassa, joka on monessa suhteessa takapajuisemmalla asteella kuin monet kapitalistiset maat ovat. Sielä muun muassa on vielä käytännössä suhteellisesti enemmän puuauroja kuin monessa muussa maassa, joka tekee yhteiskunnallisen uudelleenrakentamistyön siellä sitäkin vaikeammaksi.

Mutta viimeisten vuosien vaiheet Europassa, etenkin Venäjällä, ovat saattaneet Karjalan toverit sille asteelle, että he ovat nyt tilaisuudessa alottamaan rakentavan työn yksinomaan omaksi hyväkseen. He ovat onnistuneet vapautumaan omassa maassaan työtätekevän luokan pahimmasta vihollisesta — kapitalistiluokasta. He ovat siinä suhteessa päässeet pitemmälle yhteiskunnallisessa kehityksessä kuin työläiset missään muussa maailmassa paitsi Neuvosto-Venäjällä. Sen lisäksi heillä on runsaasti luonnon varaamia edellytyksiä — luonnon rikkauksia monessa muodossa, joita kapitalistit eivät olleet vielä ehtineet tuhlaamaan — jotka tulevat takaamaan heidän ponnistuksilleen voittoisan ja toivorikkaan tulevaisuuden.

Kuta pikemmin he pääsevät näihin luonnon antimiin käsiksi, kuta pikemmin he pääsevät viljelemään maitaan omaksi hyväkseen, j.n.e., sitä pikemmin he pääsevät siihen asemaan, jossa he voivat osottaa esimerkkiä muidenkin maiden työläisille ja myöskin voivat olla apuna muiden maiden työläisillä silloin kun hekin ovat valmiita nousemaan kapitalistejaan vastaan. Tällä hetkellä vielä muiden maiden työläiset voivat olla apuna Karjalan tovereilla. Apu ei tietysti voi olla suurta, mutta vähäisellekin avulla on merkityksensä silloin kun työväen kaikista suurin asia on kysymyksessä.

Meidän kaikkien velvollisuus on silloin olla mukana tämän avustuksen antamisesa!

Sen vuoksi älkäämme missään tapauksessa jättäkö huomioonottamatta niitä keräyslistoja, joita on lähetetty Keskusosuuskunnan konttorista Karjalan Työkansan Kommuunin traktori- ja maanviljelyskonerahaston hyväksi. Pantakoon varojen keräys niiden avulla toimeen heti!

Ellei niitä ole paikkakunnallenne saapunut, joku yksityinen toveri oitis pyytäköön niitä Keskusosuuskunnan konttorista.

Ja siellä missä se suinkin on mahdollista, järjestettäköön keräyksen lisäksi illatsu, piknikki tai jokin muu tilaisuus, jonka tulot luovutetaan Karjalan traktorirahaston hyväksi.

Muistakaamme "Karjalan päiviä"! Muistakaamme myöskin niiden merkitys.

MAILMAN VILJATUOTANTO

Mailman viljatuotanto ei ole vieläkään ennen sotaa vallitsevalla normaalitasolla. Yhdysvallat, Canada, Argentina ja Australia ovat kylläkin yläpuolella ennen sotaa vallitsevaa tasoa, mutta Venäjä ja keski-Europan maat ovat paljoa alempana viljatuotantoon nähden kuin ennen sotaa. Eteläisissä osissa maapalloa, missä viljankorjuuaika on jouluk. 1 päivästä tammikuun 31 päivään, Australia on suurin viljan tuottaja, lähettäen ulos tammikuusta huhtikuun 1 päivään tänä vuonna 29,400,000 bushelia, samalla kun Argentinalla on 120,000,000 bushelin ylituotanto ja on se lähettänyt viljaa ulos tämän vuoden sadosta 17,720,000 bushelia. Argentinan vähäinen ulosvienti johtuu siitä, huomauttaa Yhdysvaltain viljamarkkinalehti, että se on odottanut viljan hinnan kohoamista. Intiassa, johtuen kuivuudesta, on viljasato, joka korjattiin toukokuun ajalla, sangen pieni tänä vuonna, joten se ei kykene lähettämään viljaa ulkomaisille markkinoille.

Sama Yhdysvaltain viljamarkkinalehti kertoo, että Yhdysvalloissa ja Canadassa on viljan ylijäämä siinä määrin vähentynyt, että heinäk. 1 p. Pohjois-Amerikan mantereen viljavarastot ovat tuskin puolta osaa ennen vallitsevista normaalivarastoista.

Rumanialla on varastossa 93 miljoonaa bushelia, sitävastoin kun sillä ennen sotaa tavallisesti oli samaan aikaan 174,000,000 bushelia, varaston pienuus johtuen suuresti pienentyneistä kylvöistä.

Viljatuotanto suurissa viljanostomaissa ei ole vielä palautunut ennen sotaa vallitsevalle tasolle muualla paitsi Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Eikä myös tuontiviljan kulutus ole entisellä normaalitasolla, paitsi Yhdistyneessä kuningaskunnassa. Ranskassa ollaan lähestymässä normaalista kulutusta, mutta se ei tuota vielä viljaa yhtä suuressa määrin kuin ennen sotaa, ollen sen kylvöt 3,000,000 eekkerinalaa pienemmät. Ranskassa tuonti viljaan nähden on ollut jo suurta, mutta ei kuitenkaan vielä normaalista.

Saksan tuonti viljaan nähden tänä vuonna on noin 75 prosenttia normaalista ja Belgian noin 50 prosenttia.

Suuret kylvöpellot, mitkä Yhdysvalloissa, Canadassa, Australiassa ja Argentinassa ilmestyivät sodan aikana, ovat nyt suuresti vähentymässä, joskin vielä suuremmat kuin ennen sotaa. Kun Venäjä on poissa suurten viljan ulosvientimaitten joukosta ja pysynee ehkä vielä parin vuoden ajan, niin arvelevat viljamarkkinain tietotoimistot, ettei johonkin vuoteen voi mailmassa syntyä suurempaa viljan ylijäämää, vaikkakin otetaan huomioon että monissa Europan maissa viljan kulutus on paljon alle normaalitasoa. Intia ei voi tänä vuonna lähettää viljaa ulos, päinvastoin joutunee ehkä ostamaan.

Näin ollen voi olla hyvinkin mahdollista, että seuraavien vuosien ajalla käy mailman syömäviljavarastot sangen niukaksi, ja keinottelijoilla on oiva tilaisuus kehittää keinotekoinen viljapula, pidättämällä sitä varastoissa, tarkotuksella sitten kiskoa viljasta suunnattoman korkeat hinnat, kansojen hädänalaista tilaa hyväkseen käyttämällä.

NUORTEVAN VANGITSEMISJUTUT

Porvarillisten lehtien aivan viimeksi levittämä tiedonanto Krassinin Lontoossa muka antamasta lausunnosta, että Santeri Nuorteva olisi vangittu jonkinlaisen "taskuntäyttäjä-salaliiton" johtajana erään venäläisen Gukovskin keralla, antavat aihetta samanlaisille epäilyksille kuin edellisetkin Nuortevan vangitsemista koskevat jutut. Nuortevaa vastaan viskatut syytökset näkyvät vaihtavan väriään joka kerran kun hänen oletetusta vangitsemisestaan lähetetään ankka lentoon, joten seuraavalla kerralla kai vangitaan hän murhasta. Ensin saimme kuulla Helsingin uutispajasta, että vangitseminen on aiheutunut gulashauksesta, sitten tiedotettin Berliinistä, että mies on paljastunut ulkovaltojen urkkijaksi ja nyt hän on muuttunut varojen kavaltajaksi!

On suorastaan mahdoton lähteä tekemään näiden juttujen johdosta mitään varmoja johtopäätöksiä, niin kauan kuin luotettavia tietoja ei saada. Se seikka, että Venäjän uutistoimiston taholta ei ole kielletty Nuortevan vangitsemisuutisia, antaa kylläkin aihetta olettamukselle, että jotain pohjaa on niille olemassa, mutta mitkä perusteet ovat, sitä ei tiedetä, joten niiden käsitteleminen muodostuisi pelkäksi arvailuksi. Arvailuja ovat Raivaajankin yritykset selittää asiaa, mutta Raivaajan tarkotus onkin tehdä omia johtopäätelmiään omia likaisia tarkotuksiaan varten, jotka ovat: tehdä Nuortevasta jonkinlainen marttyyri ja hänen kohtalonsa avulla vähentää sen asian merkitystä, jonka eteen Nuortevakin on viime vuosina ahkerasti työskennellyt.

On mahdoton uskoa Nuortevaa mihinkään tahalliseen rikokseen syylliseksi. Mutta vaikeissa oloissa työskenteleminen on voinut aiheuttaa epätasaisuuksia, joihin Nuortevan ei itse persoonallisesti tarvitse olla syypää, mutta joista häntä kuitenkin vastuunalaisena voidaan syyttää.

Syytöksiä voidaan tehdä ketä vastaan hyvänsä, mutta toinen asia on niiden todistaminen. Eräänlaisissa suhteissa ja vaikeuksissa asianhaaralliset seikat voivat asettaa syytetyn hyvinkin huonoon valoon ja saattavat hänelle tavattomia vaikeuksia itsensä puhdistamiseen. Jos tällaisia seikkoja olisi sattunut Nuortevan suhteen, mikä voi olla mahdollista, niin olemme vakuutettuja kuitenkin että Venäjän nykyiset vallassaolijat eivät tule tekemään mitään ennakkoluuloihin perustuvia tai harkitsemattomia pikatuomioita, ilman perinpohjaista ja tasapuolista kuulustelua. Tämä on sanottu, edellyttäen että jotain todella olisi ilmennyt Nuortevaa vastaan.

On syytä vakavasti epäillä Krassinin kontolla levitettyä juttua. Kun Krassin matkallaan Englantiin kävi Suomessa, haastateltiin häntä siellä, ja silloin Krassin m.m. ankarasti arvosteli Vanderlipiä ja tämän touhuja. Tämä taaphtui kohta sen jälkeen kun Vanderlipin Nuortevaa vastaan tekemät ruokottomat hyökkäykset oli levitetty porvarillisten uutistoimistojen välityksellä mailmalle. Jos Nuorteva toiminnallaan Venäjällä on suututtanut kapitalistin ja Amerikan oloja tuntevana tehnyt joitakin paljastuksia, todistaa Krassinin lausunto vain sitä, että toisetkin vaikutusvaltaiset henkilöt Venäjällä ovat muuttaneet mielipiteitään Vanderlipin suhteen, joka seikka vain puhuu Nuortevan eduksi.

YHTEISKUNNALLISIA JA VALTIOLLISIA VIRTAUKSIA ULKOMAILLA

Kolmannen Internationalen kolmanteen kongressiin

Toimeenpanevan Keskuskomitean kirjelmä.

Kolmannen Internationalen 3:nnen kansainvälisen kokouksen johdosta on III Internationalen Toimeenpaneva Keskuskomitea kääntynyt kaikkien sanottuun internationaleen kuuluvien työväenpuolueiden puoleen seuraavalla kirjelmällä:

Tulevan kesäkuun 1 p:nä avataan Moskovassa Kommunistisen Internationalen 3:s kansainvälinen kongressi. Kongressi pidetään kahta kuukautta aikaisemmin kuin Kommunistisen Internationalen säännöt määräävät. Kutsuessamme internationaleemme kuuluvia puolueita tähän kokoukseen luotamme siihen, että kansainvälinen köyhälistö ymmärtää asiaitten pikaisen ratkaisun olevan välttämättömän. Siinä on kongressin pitoa kiirehditty.

Kommunistisen internationalen 2:sta kongressista on kulunut jo yhdeksän kuukautta. Tämän pitkän väliajan kuluessa on eri puolueissa ollut kiivaita keskusteluja niitten periaatteellisten kysymysten johdosta, jotka ilmenivät jo 2 kongressin aikana. Monissa maissa ovat erimielisyydet kehittyneet sille asteelle, että kommunistien ja keskustan kannattajien välillä on tapahtunut julkinen pesäero. Sellaisia maita ovat Belgia, Englanti, Kreikka, Norja, Jugoslavia, Ranska, Rumania, Ruotsi, Saksa ja Sveitsi muita mainitsemattakaan. Tolsaalla taas, kuten esimerkiksi Tshekoslovakiassa, tapahtuu kommunistien ja 2½ internationalelaisten välien rikkominen lähimmässä tulevaisuudessa. Italiassa ovat kommunistit jo kaiken varalta perustaneet oman ja itsenäisen puolueen. "Italian sosialistinen puolue" on yhtä hyvin ollut reformistien ja horjuvien vallankumouksellisten tyyssijana, joten on sangen johdonmukaista, että terveet proletaariainekset vähitellen tippuvat siitä pois ja julkisesti liittyvät Kommunistisen Internationalen lippujen alle. Amerikassakin on eri kommunistiryhmien yhdistyminen vain ajan kysymys.

Kommunistisen Internationalen on otettava nämä tapahtumat ja niiden antamat opetukset huomioon. Toimeenpanevan keskuskomitean on ollut pakko ratkaista esiintyneet kysymykset omin päin ja omalla vastuullaan. Nyt tahtoo se tehdä Kolmannelle Internationalelle selkoa toiminnastaan. Kolmannen kongressin on ennen kaikkea saatava selkoa siitä, ovatko ja missä määrin Kommun. Internationaleen liittyneet puolueet täyttäneet ne ehdot, joita toinen kongressi niille asetti. Sillä Kommunistinen Internationale päättää nyt tärkeän toimintakauden. Ensim. kongressin edellinen ajanjakso oli jonkinlaista alkuaikaa, valmistumista suurempiin tehtäviin. Ensimäisen ja toisen kongressin välisenä aikana pantiin agitatsioni alkuun. Kommunistinen Internationale ei tähän aikaan ollut mikään yhtenäinen kansainvälinen järjestö, se oli pikemmin jonkinlaisena lippuna ja tunnussanana. Toisen ja kolmannen kongressin välinen jakso on taistelua puhtaan opin puolesta. Silloin perustettiin ensimäiset todelliset kommunistipuolueet. Kolmannen kongressin tehtävänä on nyt tarkistaa kaikkia edellisiä toimintakausia, ottaa saavutetuista kokemuksista vaari ja luoda Kolmannesta Internationalesta luja ja täydellinen järjestö, jolla on omat, koetellut taistelutavat.

Toimeenpaneva keskuskomitea on jo laatinut 3:n kongressin ohjelman ja julkaissut sen sanomalehdissä. Ensimäisenä kohtana on päiväjärjestyksessä Toimeenpanevan Keskuskomitean toimintakertomus. Toisesta kongressista on — kuten jo mainittiin — kulunut yhdeksän kuukautta. Tänä ajanjaksona on ilmennyt paljon erimielisyyksiä ja puolueriitoja, joihin nähden Keskuskomitean oli ratkaistava kantansa. Luonnollisesti ei Keskuskomitean menettely ole kaikkia riitapuolia tyydyttänyt, vaan ovat ne esittäneet vastalauseensa. Kolmas kongressi saa nyt ratkaista, oliko Toimeenpanevan Keskuskomitean edustama periaatteellinen kanta oikea vai ei. Kommunistisen Internationalen on vastaisen varalta saatava aikaan sellainen järjestys, että Toimeenpanevan Keskuskomitean on tehtävä sille selkoa toiminnastaan. Tämän toiminnan johdosta syntyneet valitukset esitettäköön Kommunistisen Internationalen lähinnä seuraavassa kongressissa, joka voi ryhtyä niiden vaatimiin toimenpiteisiin. Mutta kongressien välisenä aikana saa Toimeenpaneva Keskuskomitea vapaan toimintavallan ja ovat sen päätökset viipymättä toteutettavat. Muuten ei voida ajatellakaan, että Kommunistinen Internationale olisi mikään keskitetyn johdon alainen ja rautaisen kurin elähyttämä kansainvälinen taistelujärjestö. Kommunistista Internationalea on tahdottu kutsua teon ja toiminnan internationaleksi, erotukseksi veittouden hengen heikontamista edeltäjistään. Mutta jotta siitä todellakin tulisi tuollainen toimivalmis ja päättäväinen taistelujärjestö, täytyy sillä olla esikunta, jonka johtoon kaikki luottavat ja jota totellaan. Kuuliaisuutta ei vaadita yksistään sanoissa mutta myöskin töissä.

Kongressin ohjelmassa on toisena keskustelukysymyksenä "Nykyinen mailmantalouden lamauskausi" ja mitä se vaatii kommunistiselta Internationalelta. 2½ internationalen "tieteilijät", kuten Otto Bauer, Hilferding ja Kautsky ynnä muut, ovat väittäneet, että kapitalistien on onnistunut selviytyä sodanjälkeisestä sekasorrosta ja päästä taloudelliseen tasapainotilaan. Mainitut herrat ovat edelleen sitä mieltä, että kun kapitalistinen järjestelmä on näin vaivattomasti onnistunut suoriutumaan sodan seurauksista, kykenee se tulevaisuudessakin järjestämään Europan taloudelliset olot yhä siedettävämmälle kannalle. Toisin sanoen toivottavat mainitulle järjestelmälle pitkää ikää ja loistavaa tulevaisuutta. Tämän perusteella tekevät 2½ internationalen johtajat - erinäisiä käytännöllisiä johtopäätöksiä. Kuten II Internationalen julkeat edustajat ovat jo aikoja sitte tehneet. He vetäytyvät vastavallankumouksellisten leiriin. Avoimesti ja häikäilemättä. kuten Saksan riippumattomat tai Ranskan longuetilaiset. 3:nnen kommunistisen mailmankongressin on nyt osotettava, minkälaisia pettureita ja työkansan kavaltajia yllämainitut herrat ovat: kuinka he mitä suurimman työttömyyden ja köyhyyden vallitessa sanovat uskovansa uudestisyntyneeseen kapitalismiin ja aitoreformistien tavoin suosittelevat työväelle pienporvarillista vähittäisten parannusten politiikkaa.

Päiväjärjestyksen kolmantena ja neljäntenä kohtana on kysymys: Kommunistisen Internationalen taistelutavoista vallankumouksen sattuessa ja "ylimenoaikoina" sekä kysymys osittaisvaatimuksista, toisarvoisista liikehtimisistä ja lopullisesta vallankumoustaistelusta. Sellaisena "ylimenokautena", jollaisessa vallankumousliike parhaillaan on, on kommunistien keskuudessa esiintynyt kaksi vastakkaista suuntaa ja käsitystä. Toiset sanovat, että jos kerran vallankumous voi tapahtua milloin tahansa, on kai turhaa tehdä mitään osittaisvaatimuksia porvaristolle, joka kuitenkin kukistetaan. Toiset taas huomauttavat tähän, että jos paikkausparannuksia kerran vaaditaan, on aivan tarpeetonta ja suorastaan epäjohdonmukaista puhua muun ohjelman toteuttamisesta halaistua sanaa. Edelliset sanovat vielä, ettei meidän tule tuhlata voimiamme taistelemalla toisarvoisten vaatimusten puolesta, vaan koottava voimiamme ja ryhdyttävä ratkaisevaan taisteluun. Tähän vastaavat jälkimäiset, että meidän on käytettävä jokaista tilaisuutta toteuttaaksemme työväen toiminnan kommunistisen johdon alla. 3:nnen kongressin on tätä kysymystä ratkaistaessa otettava huomioon venäläisten toverien esivallankumoukselliset kokemukset samoin kuin Saksan työväen sekä muiden maitten viimeisinä vuosina tekemät havainnot. 3:nnen kongressin on niiden perusteella kyettävä antamaan kommunistisille puolueille menettelytapaohjeita, joissa ei ole lahkolaisuuden sivumakua. Samoin on sen varottava antamasta toisarvoisille seikoille liian suurta merkitystä. Sillä lopullinen voitto ei suinkaan riipu edeläsaavutetuista osittaisista menestyksistä — pikemmin päinvastoin. Kommunistipuolueitten ja suurten työväenjoukkojen välille on luotava luja yhteisymmärrys, mutta samalla on säilytettävä periaatteet selvinä, eikä ole tuumaakaan peräydyttävä vallankumouksellisen marxilaisuuden ydinaatteista.

Ohjelma 5 ja 6 kohta ovat omistetut kansainväliselle ammattiliikkeelle. Kysymyksessä on taistelu "amerikalaisia" ammattiyhdistysmuotoja vastaan Punaisten ammattiyhdistysten kansainvälisen neuvoston johdolla. Tämä onkin päiväjärjestyksen tärkeimpiä kohtia: Taistelu ammattiliikkeen johdosta on nyt tulisimmillaan. Sen tulos määrää II ja III internationalen lopulliset voimasuhteet. Toisin sanoen sen, kumpi voittaa, porvarisvalta vaiko köyhälistö. Ammattiyhdistyksiinhän kuuluu tätänykyä miljoonia työläisiä. Köyhälistö on saatava meidän puolellemme. 2:nen kongressi päätti, että ammattiyhdistyksien jäsenistä oli pyrittävä muodostamaan kommunistisia kerhoja ta tämä taistelutapa onkin saavuttanut huomattavaa menestystä England lannissa, Ranskassa ja Saksassa y. m. maissa. Amsterdamin keltaisen ammattiliikkeen oli merkittävä ensimäiset karvaat tappionsa. Amsterdamilaisten johtajien menettely oli kaikessa horjuvaisuudessaan sangen kuvaavaa; yhtenä päivänä olivat he valmiit myönnytyksiin yrittääkseen ensimäisen sopivan tilaisuuden tullen karkoittaa kommunistiset ainekset pois ammattijärjestöistä. Tällainen horjuvaisuus on varma häviön enne. 3:nnen kongressin on nyt otettava huomioon ensi otteluissa saavutettu kokemus ja käytettävä vastakin yhtä soveliaita taistelutapoja. Tärkeintä on tässä kuitenkin se, että 3:s kongressi on pakoitettu järjestämään Kommunistisen Internationalen ja Punaisten ammattiyhdistysten kansainvälisen neuvoston keskinäiset suhteet. Sen on päätettävä, annetaanko näiden kahden kansainvälisen neuvoston toimia rinnakkain, jossa tapauksessa Kommunistinen Internationale olisi johtavassa asemassa, vai tyydytäänkö ainoastaan yhteen kansainväliseen kommunistijärjestöön, johon eivät kuulu vain kaikki valtiolliset puolueet, vaan kaikki työväenjärjestöt ylimalkaan, mikäli niiden jäsenet hyväksyvät Kommunistisen Internationalen ohjelman, siis myöskin ammattijärjestöt. Viimemainitussa tapauksessa tulisi punaisten ammattiyhdistysten kansainvälisestä neuvostosta vain suuren Kommunistisen Internationalen aliosasto. Näitten ehdotusten puolesta, samoinkuin niitä vastaankin, olisi yhtä ja toista muistutettavaa, vaikkemme tämän yhteydessä tahdo sitä tehdä. Toteamme vain, että tämän kysymyksen oikeasta ratkaisusta tulee kansainvälisen työväenliikkeen kohtalo sangen suuresti riippumaan. Kaikkien järjestöjen on perinpohjin mietittävä tätä asiaa ja esitettävä 3:lle kongressille mielipiteensä "ilman sarvia ja hampaita".

7 ja 8 ohjelmakohdassa käsitellään järjestömuoto-kysymyksiä, koskevat kommunistisen puolueen rakennetta, työtapoja ja aatteita, niinkuin myös Kommunistisen Internationalen sisäistä järjestystä ja sanotun Internationalen suhdetta siihen liittyneihin puolueihin. Nämä kysymykset voitaisiin oikeastaan ryhmitellä kahteen osaan. Ensimäiseen ryhmään kuuluvat ne, jotka **koskevat yksityisten kommunistipuolueitten sisäistä rakennetta ja järjestystä.** Europassa on nimittäin monta kommunistipuoluetta, joilla ei ole minkäänlaista vakinaista puoluekoneistoa. Vain vaaliaikoina tai muitten samanlaisten tapausten yhteydessä toimivat puoluejäsenet kaikki yhdessä jonkinlaisena koneistona Mutta — kuten sanottu — ei näillä puolueilla ole minkäänlaisia säännöllisesti toimivia osastoja eli edustajia, oli sitten kysymys tehtaista tai työpajoista, muista työväenyhdistyksistä. Puolueen keskuskomitealla on tuskin minkäänlaista määräämisvaltaa eri puoluejärjestöjen ylitse. Mitään maanalaista järjestöä, ainakaan merkittävämpää sellaista, joka korvaisi laillisen järjestömuodon puutteet, ei myöskään ole olemassa. Tästä asiantilasta on nyt kerta kaikkiaan tehtävä loppu. III:s kongressi poistaa kaikki epäkohdat ja vaillinaisuudet. Toiseen kysymysryhmään, joka myöskin joutuu kongressin käsiteltäväksi, kuuluu kysymys yksityisten kommunistipuolueitten ja toimeenpanevan keskuskomitean välisestä suhteesta. Toisin sanoen mainittujen puolueitten itsehallinnosta ja keskitetyn kansainvälisen työväenjärjestön luomisesta, joka järjestö todellakin kykenee johtamaan työväestöä yleismaailmallisen yhteenoton sattuessa. Yhteentörmäys näyttää nimittäin välttämättömältä. Siksi on ehdottomasti saatava aikaan parempi yhteistyö eri puolueitten ja Kommunistisen Internationalen toimeenpanevan keskuskomitean välillä, jotta viimemainittu kykenisi täyttämään sille asetetut, joka hetki kasvavat vaatimukset, ja tehtävät.

Ohjelman 9 kohdassa käsitellään myös sangen tärkeätä asiaa. Kommunistinen Internationale on saavuttanut ensimäiset huomattavat voittonsa työkentällään Idän kansojen keskuudessa. Bakussa pidetyllä Idän kansojen kokouksella on epäilemättä laajakantoiset seuraukset. Parhaillaan valmistellaan myös kaukaisen Idän työkansan kokousta, jolla on huomattava merkitys silläkin. 3:nnen kongressin ei tule tyytyä ratkaisemaan vain Idän kysymysten periaatteellista puolta, kuten 2:nen kongressi aikoinaan teki, vaan sen on kyettävä laatimaan myöskin käytännöllisiä suuntaviivoja lähetystölle Aasian kansojen keskuudessa. Sillä ellei aasialaisista tehdä kommunismin kannattajia, ei proletaarisen vallankumouksen onnistuminen ole niinkään varma. Toivottavaa olisi, että kaikki vallankumoukselliset ymmärtäisivät tämän asianlaidan. Vaan siinä tapauksessa kykenevät kommunistiset työmiehet antamaan europalaisen opportunismin johtajille, Hilferdingin kaltaisille herroille, sanan sanasta ja kaksi parhaasta. Sillä nuo "2½ Internationalen "sankarilliset esitaistelijat" seuraavat Idän kansojen kehitystä ylimielisellä ivalla, joka sangen vähän soveltuu todellisille sosialisteille.

Päiväjärjestyksen 10 kysymyksenä on Italian sosialistisen puolueen kohtalo. Tämä puolue kuului aikoinaan Kommunistiseen Internationaleen, jolle tui sittemmin Serratin johtaman "keskustalaisryhmän" ääteelliseen taalutusnuoraan, mikä vei siihen, että Italian sosialistinen puolue ei katsonut voivansa Livornossa hyväksyä niitä 21 ehtoa, joihin kaikkien internationaleen liittyvien puolueitten oli suostuttava. Serratin ryhmä tahtoi tuoda Kommunistiseen Internationaleen sellaisia ilmeisiä kapitalistikätyreitä, kuin uudistusmielisen (reformistit) Turatin, Modiglianin, D'Aragonan, Trevestin y. m. Nämä herrat ovat saksalaisen Dittmannin ja Bersteinin sekä ranskalaisen Longuetin hengenheimolaisia. Kuten muistettanee saavutti Serrati Livornossa tilapäistä menestystä.

Serrati solmi liiton reformistien kanssa, jotka Livornossa edustivat 14,000 italialaista työmiestä. Sen rauksena oli, että Itallian sosialistisesta puolueesta paikalla erosi 58,000 kommunisteina siitä, että Serrati ei ollut käytännössä seurannut 2:sen kongressin tekemiä vaatimuksia. Turatin johtamat reformistit saivat siis Livornon kokouksessa tuulta purjeisiinsa ja saavuttivat "keskustalaisista" siveellisen voiton. Kommunistiset työläiset perustivat itsenäisen kommunistipuolueen. Näinollen katsoi Toimeenpaneva Keskuskomitea olevansa velvoitettu tunnustamaan näin muodostuneen Italian kommunistisen puolueen Kommunistisen Inter-